

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

Despre jurământul de credulitate sau credibilitate (art. 1906 C. civ.) de d. D. Alexandresco.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

Inalta Curte de casație și justiție, s. I : *Prima societate de credit funciar român din București cu N. Sandu și N. Ghica.*Idem, s. II : *Preotul Nicolae Sachelarie Marinescu cu Creditul funciar urban și Adolf Bercovici.*Tribunalul Comercial Ilfov : *Ilie Bejiu, Ion Roman și Ion Ciuceanu cu Ion Țetzu.*

Bibliografie.

Despre jurământul de credulitate sau credibilitate (art. 1906 C. civ.)

Faptele asupra cărora jurământul este deferit trebuie să fie decisive (*relevants*) și pertinente în cauză, adică să curme litigiul (art. 237, § 1 Pr. civ.), căci alt-fel judecătoria ar putea să-l respingă, ei având în această privință o apreciere suverană, care scapă de controlul casației, afară de cazul când ei ar fi violat sau aplicat în mod greșit o dispoziție legală.

Faptele chiar decisive și pertinente în cauză nu pot face obiectul unui jurământ de cât atunci când sunt persoanele aceleia căruia jurământul este deferit⁽¹⁾, ceea ce constituie iarăși o chestie de fapt, lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond⁽²⁾. «Jurământul nu poate fi dat de cât asupra unei fapte personale aceleia căruia se propune a jura», țice art. 1209 din Codul civil. Nu se poate deci deferi jurământul decisoriu unui

(1) Cpr. Cas. rom. *Curierul Judiciar* din 1901, No. 36.

(2) Cas. rom. Bulet. S-a I, 1877, p. 213. Cas. Secții-uite. Bulet. 1884, p. 336. Bulet. S-a I, 1891, p. 185. Bulet. S-a I, 1894, p. 867. Bulet. S-a I, 1895, p. 878.— Aceiaș putere suverană aparține instanțelor de fond, când este vorba de a se ști dacă jurământul este concludent, pertinent sau decisiv în cauză. Cas. rom. Bulet. S-a II, 1892, p. 622. Bulet. S-a I și II, 1895, p. 141 și 350. Bulet. S-a I, 1896, p. 1616. Bulet. S-a I, 1897, p. 1055. Cas. fr. Sirey. 90. 1. 112. D. P. 90. 1. 23.

moștenitor asupra unor fapte personale autorului său. «*Heredi ejus, cum quo contractum est, jursurandum deferri non potest, quoniam contractum ignorare potest*»⁽³⁾.

Art. 1906 din Codul civil aduce însă o excepție la regula înscrisă în art. 1209. În adevăr, acest text dispune că persoanele cărora se opune prescripțiile scurte statornicite de art. 1903 și 1904 C. civ., pot deferi celor ce le opun, jurământ asupra cestiunei de a se ști dacă lucrul s'a plătit în adevăr. Jurământul poate fi deferit văduvelor și moștenitorilor sau epitropilor acestor de pe urmă, când sunt minori, pentru ca să aibă a declara dacă nu știu că lucrul este încă datorit. Acest jurământ, care și are origina sa în vechiul drept francez⁽⁴⁾, se numește jurământ de credulitate sau credibilitate.

Prescripția este un mijloc de a dobândi proprietatea sau de a se libera de o obligație prin trecerea unui timp oare-care⁽⁵⁾, sub condițiile determinate de lege (art. 1837). În ambele cazuri, prescripția este un fel de pedeapsă edictată în contra proprietarului său creditorului neglijent, care pedeapsă consistă în pierderea lucrului său a dreptului ce el a neglijat de a exercita un timp destul de lung pentru a face a se presupune că lucrul său dreptul nu'i aparține sau că el a renunțat la ele.

(3) Pauli Sentent., *De rebus creditis et jurejurando*, I, 1, § 4.

(4) Cpr. Pothier, II, 718. Planiol, II, 725. Troplong, *Prescription*, II, art. 2275, No. 944.

(5) La noi, ca și în Franța, prescripția *longissimi temporis* este de 30 de ani (art. 1890). În Bulgaria însă, o lege din 18 Dec. 1897 reduce acest termen la 20 de ani pentru acțiunile relative la imobile, și la 15 ani pentru acțiunile reale relative la mobile, afară de acele care rezultă din un delict, pentru care termenul este tot de 20 de ani. V. *Annuaire de législation étrangère*, anul 1898, p. 681, 682.

De și însuși legea determină timpul necesar pentru îndeplinirea prescripției achisitive și liberatorie, totuși s'a decis de jurisprudența noastră că părțile pot stipula o prescripție mai scurtă și chiar mai lungă de cât cea prevădută de lege. Cas. rom. și Trib. Ilfov. Bulet. S-a II, 1892, p. 815 și *Dreptul* din 1892, No. 63, *Dreptul* din 1891, No. 50.

Prescripția lungă de trei-deci, două-deci sau de cece ani, constituie în favoarea posesorului său debitorului, o presumpție atât de absolută, în cât ea nu mai poate fi combătută prin nici o dovadă contrară.

În cât privește însă prescripțiile scurte statornicite de art. 1903 și 1904⁽⁶⁾, ele întemeindu-se pe o presumpție de plată, dedusă din împrejurarea că creditorul are nevoie de banii săi îndată, și pe obiceiul ce-l au cei mai mulți de a plăti asemenea datorii fără luare de chitanță⁽⁷⁾, pot fi

(⁶) Aceste prescripții sunt relative la creanțele maistrilor, profesorilor și institutorilor de știință sau de artă pentru lecțiile ce dau cu luna; la creanțele ospățătorilor, hangiuilor, oțelierilor, găzduitorilor, pentru hrana și locuința ce ei procură cu ziua, cu luna sau cu anul (*lex non distinguit*); la creanțele oamenilor care și închiriază serviciile lor cu ziua pentru plata zilelor de muncă, furniturilor făcute de densii și simbria lor (art. 1903); la creanțele medicilor și chiar a veterinarilor, care nu sunt de cât niște medici pentru animale (Baudry et Tissier, *Prescription*, 730; Fuzier-Herman, IV, art. 2272, No. 30; Cas. fr. D. P. 85. 1. 208. Sirey, 85. 1. 313), chirurgilor, farmaciștilor pentru vizite, operații și medicamente; la creanțele comercianților, precum băcanii, brutarii, casapii, etc., pentru mărfurile ce vând particularilor necomercianți, la creanțele directorilor de pensionate pentru prețul pensiunii elevilor, și a altor maistri, pentru prețul uceniciei; la creanțele servitorilor care se tocmeșc cu anul și chiar cu luna (Baudry et Tissier, *op. cit.*, 727), nu însă cu ziua, aceștia fiind prevăzuți de art. 1903 (Baudry et Tissier, *op. cit. loco cit.* Laurent, XXXII, 503. Marcadé, *Prescription*, art. 2272, No. 2, p. 217), pentru plata simbria lor (art. 1904).

Textul corespunzător francez (2272), modificat prin legea din 30 Nov. 1892, mai aplică încă prescripția de doi ani dentiștilor și moșșelor, curmând astfel controversa care exista mai înainte; căci, pe când unele tribunale, ca acel din Gand și din Paris, aplicau prescripția anală dentiștilor (V. Sirey, 91. 4. 20 și 2. 144), altele declarau din contră că această prescripție nu le este aplicabilă (Cpr. *Judec. de pace și Trib. Paris*, Sirey, 1889. 2. 248 și 1890. 2. 70). Prescripția statornicită de art. 1904 fiind excepțională, credem că, în legea noastră, ea nu poate fi aplicată moșșelor și dentiștilor, excepțiile fiind de strictă interpretare. Cpr. Laurent XXXII, 499.—*Contră* (în privința moșșelor), Marcadé, *Prescription*, art. 2272, No. 1 și Leroux de Bretagne, *Nouveau tr. de la prescription en matière civile* (1869), II, 1279. Aceiaș controversă s'a rădicat în privința doicelor sau mancelor, după cum se dice în Moldova. Unii, precum Vazeille (*Prescription*, II, 739), le aplică, în adevăr, dispoziția art. 1904, mai cu seamă dacă sunt tocmită cu anul, după cum este obiceiul la noi, ear alții le aplică dispoziția finală a art. 1907. Veđi Leroux de Bretagne, *op. cit.*, II, 1286. Troplong, *Prescription*, II, 968. Fuzier-Herman, IV, art. 2277, No. 89. Laurent, XXXII, 456, 503. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 786.

În or-ice caz, prescripțiile statornicite de art. 1903, 1904 nu se aplică terțiilor care ar fi plătit pentru debitor și ar exercita acțiunea lor recursorie contra acestui din urmă. Acțiunea terțiilor nu va putea fi respinsă de cât prin prescripția de trei-deci de ani. Cpr. Baudry et Tissier, *op. cit.* 742. Laurent, XXXII, 505. Fuzier-Herman, IV, art. 2271, No. 12. C. Lyon. D. P. 61. 2. 164.

(⁷) Cpr. Cas. fr. Sirey, 91. 1. 208 și 519. D. P. 91. 1. 416. *Pand. Périod.* 92. 1. 108. D. P. 97. 1. 459. Pothier, II, 718, 723, 727. Baudry, III, 1711. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 741. Laurent, XXXII, 513. Arntz, IV, 2061. Aubry et Rau, VIII, § 774, p. 447. Planol, II, 725. Mourlon, II, 1967. Demante et Colmet de Santerre, VIII, 383. Thiry, IV, 640. Troplong, *Prescription*, II, art. 2275, No. 994. Fuzier-Herman, IV, art. 2275, No. 1, și toți autorii.

combătute prin jurământul deferit de creditor debitorului. Eată, în adevăr, limbagiul pe care creditorul îl va ținea debitorului care se pune la adăpostul prescripției. D-ta invocă prescripția, adecă susții implicit⁽⁸⁾ că 'mi-ai plătit, fiind că această prescripție se întemeiază pe o presumpție de plată; ei bine, jură dacă 'mi-ai plătit în realitate! Dunod dicea foarte bine în această privință: «Pentru datoriile pe care debitorul le plătește de obicei fără luare de chitanță, prescripția întemeindu-se pe o presumpție de plată, această presumpție trebuie să cedeze înaintea adevărului, cu atât mai mult cu cât nu se aduce prin aceasta nici un rău debitorului, cerându-i-se o dovadă despre buna sa credință și făcându-l însuș judecător în propria sa causă». Eată pentru ce prescripțiile de șase luni și de un an, statornicite de art. 1903 și 1904, nu însă și celelalte prescripții scurte, prevăzute de Codul civil sau de legile speciale⁽⁹⁾, pot fi combătute prin jurământ.

(⁸) Nu este, în adevăr, nevoie ca debitorul să susție că a plătit, fiind destul ca el să invoace pur și simplu prescripția. Cpr. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 743. Laurent, XXXII, 517. Aubry et Rau, VIII, § 774, p. 447. Cas. fr. D. P. 55. 1. 290. Sirey, 55. 1. 825.

(⁹) Ast-fel, deferirea jurământului nu este admisibilă în privința altor prescripții, de exemplu, în privința prescripției cincenale prevădută de art. 1907, care este o adevărată prescripție liberatorie, nesuscetibilă de a fi combătută prin dovada contrară. Cpr. Cas. fr. D. P. 56. 1. 77. Sirey, 56. 1. 643. D. P. 79. 1. 71. Sirey, 79. 1. 301. D. P. 85. 1. 30 și Sirey, 84. 1. 335. Planol, II, 726. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 751. Laurent, XXXII, 514. Fuzier-Herman, IV, art. 2275, No. 33.

Dispoziția art. 1906 fiind excepțională, nu poate deci fi aplicată prin analogie la alte cazuri neprevădute. Cpr. Laurent, XX, 249. T. Huc, VII, 360. Rauter, *Pr. civ.*, 134. Rousseau et Laisney, *Dictionn. de procéd.*, V^o Serment, 52. Cas. fr. Sirey, 47. 1. 45.—*Contră*. Demolombe, XXX, 606. Aubry et Rau, VIII, § 753, p. 189, nota 22. Bonnier, 412. Larombière, V, art. 1359, No. 12. Demante, V, 337 bis III și t. VIII, 383 bis. Toullier D., V, partea II, 372. Garsonnet, *Pr. civ.*, II, § 357, p. 598 și III, p. 130, § 883 din ed. a 2-a. Veđi și autoritățile citate în Pand. fr. *Délation de serment*, 210, 211. Cpr. în acelaș sens, Cas. rom. Bulet. S-a I, 1879, p. 907. Bulet. 1880, p. 249. Bulet. 1891, p. 751. Trib. Dolj. *Dreptul* din 1895, No. 12, p. 99. C. Galatz. *Dreptul* din 1900, No. 14. Această decizie pune în principiu că jurământul de credulitate poate fi deferit moștenitorilor asupra faptului dacă ei nu știu că autorul lor s'a folosit de un imobil și datorește chiria.—

În cât privește însă pe epitrop, toți autorii sunt de acord pentru a decide că textul este excepțional și că jurământul de credulitate nu i poate fi deferit de cât în cazul prevădut de art. 1906. Cpr. Demolombe, XXX, 595. Laurent, XX, 249, *in fine*. Pand. fr. V^o cit., 204 și autorii *suprà* citați. Cas. fr. D. P. 61. 1. 368. Cas. rom. și C. București. Bulet. S-a I, 1887, p. 427. *Dreptul* din 1887, No. 7 și 52. Trib. Dolj. *Dreptul* din 1895, No. 12, p. 101.—*Contră*. Cas. rom. Bulet. S-a I, 1891, p. 751. *Dreptul* din 1891, No. 56.

Art. 1906 fiind excepțional, se înțelege, că jurământul de credulitate nu poate fi deferit altor persoane de cât acelor prevăzute de acest text. Cpr. T. Huc, VII, 360. Aubry et Rau, VIII, § 753, p. 189, text și nota 23. *Pand. fr.*, V^o cit., 205. Cas. fr. D. P. 77. 1. 276.—*Contră*. Demolombe, XXX, 607. Larombière, V, art. 1359, No. 12. Demante, V, 337 bis III,

Art. 1906 adaugă însă că jurământul poate fi deferit văduvelor și moștenitorilor sau epitropilor acestor din urmă, pentru că să aibă a declara dacă nu știu că lucrul este încă datorit. Acesta este jurământul pe care doctrina îl numește de credulitate sau de credibilitate, care nu are caracterul unei transacțiuni⁽¹⁰⁾ și despre care Larombière (V, art. 1359, No. 11) dice că ar fi mai bine numit *jurământ de opinie*, expresie care este inexactă, pentru că acela căruia el este deferit nu afirmă numai o opinie, ci jură că știe sau nu știe că lucrul este datorit⁽¹¹⁾.

Art. 184 din vechiul Cod comercial cuprindea o dispoziție identică în privința cambiilor (polițelor) și biletelor la ordin, dispoziție care astăzi nu mai are ființă⁽¹²⁾; căci, de și după noul Cod de comerț, acțiunile care derivă din cambii se prescriu tot prin cinci ani (art. 949, 2), această prescripție liberatorie nu mai poate fi combătută prin jurământ.

După art. 1906, creditorul poate deferi jurământul atât debitorului cât și văduvelor și moștenitorilor, sau epitropilor acestor din urmă, când sunt minori. Dacă jurământul se deferă însuși debitorului, el nu va putea scăpa de condamnare de cât jurând că a plătit în realitate. Faptul fiind personal al lui, el trebuie să se explice în mod categoric. Dacă jurământul este însă deferit văduvei, moștenitorilor sau epitropului acestor din urmă⁽¹³⁾, ei vor scăpa de condamnare jurând că nu știu dacă lucrul se datorește. Plata nefiind un fapt personal al lor, nu se poate cere de la dâșii o afirmare așa de categorică ca aceea care se impune debitorului.

În caz când femeia epitroapă s'ar fi măritat de al doilea, jurământul va fi deferit atât ei cât și bărbatului său cotutor, chiar dacă ar fi vorba de fapte anterioare acestei căsătorii, pentru că amândoi represintă pe minor, și refuzul unuia din ei de a presta acest jurământ ar expune pe minor la pierderea procesului⁽¹⁴⁾.

Art. 1906 enumerând în mod restrictiv, ear nu enunțativ, persoanele chemate a presta ju-

ramântul de credulitate, el nu poate fi deferit sindicului unui faliment, unui administrator, unui curator, unui lichidator, etc., pentru că ei nu pot avea nici o cunoștință despre temeinicia sau netemeinicia reclamațiunii⁽¹⁵⁾.

Prescripțiile scurte vor putea deci fi opuse de acești reprezentanți ai debitorului, fără ca lor să li se poată deferi jurământul de credulitate⁽¹⁶⁾.

Prescripțiile statornicite de art. 1903 și 1904 întemeindu-se pe o presumpție de plată, creditorul poate, după cum am văzut, să combată această presumpție deferind jurământul de credulitate debitorului sau reprezentanților săi (văduvelor, moștenitorilor sau epitropilor acestor din urmă, când ei sunt minori). Chestiunea este însă de a se ști dacă creditorul poate să recurgă la alte mijloace de probă. Jurisprudența este aproape unanimă pentru a decide că mărturisirea debitorului cum că el n'a plătit datoria îl împiedică de a se folosi de prescripție, și această soluție se întemeiază pe împrejurarea că refuzul de a presta jurământul nu este de cât o mărturisire tacită că datoria n'a fost plătită. După această teorie, presumpția de plată pe care se întemeiază art. 1903 și 1904 ar putea în tot-deauna fi dărâmată prin mărturisirea contrară a debitorului, expresă sau tacită⁽¹⁷⁾.

Dacă debitorul a lăsat mai mulți moștenitori, mărturisirele și declarațiile unuia din ei n'ar fi opozabile celor-l'alți⁽¹⁸⁾.

Creditorul n'ar putea însă să respingă prin alte mijloace excepția trasă din prescripție, dicând, bună-oară, că împrejurările cauzei dovedesc că plata n'a avut loc⁽¹⁹⁾.

El n'ar putea, de asemenea, dacă debitorul n'a recunoscut, fie în mod expres, fie tacitamente că n'a plătit datoria, să provoace mărturisirea sa, prin un interogator, sau prin chemarea în persoană a debitorului. Se poate foarte bine admite, dic Baudry et Tissier, ca mărturisirea debitorului

⁽¹⁵⁾ Baudry et Tissier, *op. cit.*, 746. Lyon-Caen et Renault, *Droit comm.*, IV, 451. Laurent, XXXII, 516. F. Herman, *loco cit.*, No. 8. — *Contrà*. C. Bordeaux (în privința sindicului). Répert. Dalloz, *Prescription*, 1038, nota 1.

⁽¹⁶⁾ Baudry et Tissier, Lyon-Caen et Renault, *op. și loco supra cit.* Fuzier-Herman, *loco cit.*, No. 10.

⁽¹⁷⁾ Cpr. Cas. fr. D. P. 97. 1. 459 și Sirey, 96. 1. 400, Sirey, 95. 1. 29. D. P. 94. 1. 536. Sirey, 90. 1. 8. D. P. 90. 1. 60. Sirey, 79. 1. 457. Trib. Annecy, Sirey, 89. 2. 46. F. Herman, IV, art. 2275, No. 12 urm. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 748 urm. Aubry et Rau, VIII, § 774, p. 447. Planiol, II, 723. — *Contrà*. Laurent, XXXII, 518. Baudry, III, 1712.

⁽¹⁸⁾ Cpr. Baudry et Tissier, *op. cit.*, p. 456, *ad notam*. Cas. fr. Répert. Dalloz, *Prescrip. civile*, 630, nota 3.

⁽¹⁹⁾ Baudry et Tissier, *op. cit.*, 749. Planiol, II, 724.

⁽¹⁰⁾ Aubry et Rau, I, § 114, p. 723, nota 16 (ed. a 5-a).

⁽¹¹⁾ Cpr. Pand. fr., *Délation de serment*, 199.

⁽¹²⁾ Veđi asupra acestei dispoziții abrogate prin Codul actual, Lyon-Caen et Renault, *Droit comm.*, IV, 450 urm.

⁽¹³⁾ Creditorul nu poate deferi jurământul în alți termeni de cât acei arătați în art. 1906. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 747. Baudry, III, 1711. Laurent XXXII, 515. Répert. Dalloz, *Supplém., Prescrip. civile*, 596. Fuzier-Herman, IV, art. 2275, No. 11. C. Chambéry. D. P. 73. 2. 153. — Jurământul trebuie de asemenea să fie prestat în termenii art. 1906.

⁽¹⁴⁾ Baudry et Tissier, *op. cit.*, 745. Fuzier-Herman, *loco cit.*, No. 7. Pand. fr., *Délation de serment*, 203, 204. Trib. Rennes. Sirey, 84. 2. 69 și nota lui Labbé. Répert. Dalloz, *Supplém., Minorité*, 392, nota 1.

să'l oprească de a opune prescripția, fără ca procedura interogatorului să fie admisă în specie, pentru că legea a voit, în privința proceselor mici, să înlăture cheltuețele și pierderea de timp ⁽²⁰⁾.

D. Alexandresco

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 25 Mai 1901

Președenția D-lui GR. LAHOVARI, Președinte

Prima societate de credit funciar român din București cu N. Sandu și N. Ghica

Creditul funciar. — Pădure. — Trimiterea creditului în posesia pădurei. — Arbori tăiați și vânduți înainte de trimiterea creditului în posesia pădurei. — Dacă creditul poate lua în posesie și acești arbori. — (Art. 58 și 59 din legea creditului funciar).

Creditul funciar nu poate pretinde a fi pus în posesiunea asupra unor arbori tăiați dintr'o pădure ipotecată lui și asupra căreia creditul a fost pus în posesiune, când se constată că acei arbori erau declarați, anterior punerii creditului în posesia pădurei, ca proprietate a altuia, și prin urmare numai făceau parte din fond în momentul trimiterii creditului în posesia pădurei.

Decisiunea 230/901. — Respins recursul făcut de Prima societate de credit funciar din București contra decisiunii Curții de apel din Iași, s. I, No. 126/900, în proces cu N. Sandu și N. Ghica.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Ciru Oeconomu ;

Pe d-nii avocați Gr. Vulturescu și V. Antonescu în dezvoltarea motivelor de casare ; și

Pe d-l avocat C. C. Arion, în combateri ;

⁽²⁰⁾ Baudry et Tissier, *op. cit.*, 750. Fuzier-Herman, IV, art. 2275, No. 27 urm. Aubry et Rau, VIII, § 774, p. 447, text și nota 85. Troplong, *Prescription*, II, 995. Leroux de Bretagne, *op. cit.*, II, 1298. Massé-Vergé, V, § 859, p. 338, nota 44. Curasson, Pouxlagier et Pialat, *Compétence des juges de paix*, 154. Planiol, II, 724. Répert. Dalloz, *Supplément, Prescription civile*, 594. Laurent, XXXII, 518 urm. *Contrà*. Toullier D., V, partea II, 54 (Duvergier nu admite însă această părere, *loco cit.*, p. 42, nota a). Marcadé, *Prescription*, art. 2275, No. 5, p. 244. Vazeille, *Prescription*, II, 742. Veđi și nota în Sirey, I. 457. Duranton, XIII, 434, *in fine*. Acest din urmă autor (XXI, 425) admite chiar proba testimonială pentru a dovedi recunoașterea datoriei din partea debitorului, în casurile, bine înțeles, în care această dovadă este admisibilă, părere care este generalmente respinsă, pentru că, în specie, fiind vorba de o presumpție *juris et de jure*, ea nu poate fi combătută de cât prin mijloacele permise de lege. Ori, legea nu permite, în specie, de cât jurământul. Cpr. Laurent, XXXII, 519, *in fine*. Aubry et Rau, VIII § 774, p. 447, nota 85, *in fine*. Baudry et Tissier, *op. cit.*, 749. Fuzier-Herman, *loco cit.*, No. 31. Cas. fr.D. P. 91. 1. 416. Sirey, 91. 1. 208.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Esces de putere și nemotivare.

«Dinaintea Curții primul motiv al contestațiunii societății a fost că din cauza dispozitivului nelămurit al decisiunii sale, acea decisiune nu se putea executa în conformitate cu voința judecătorilor exprimată în considerantele decisiunii și întemeiată pe însăși declarațiunea «intimatului» reclamantului N. Sandu.

«Am arătat Curții că din această cauză portărelul în procesul său verbal de executare în loc să pue pe N. Sandu în posesiunea numai a lemnelor tăiate, și cari au fost în litigiu, l'a pus în posesiune pe toate lemnele tăiate din pădurea Doftana.

«Am dovedit Curții cu mai multe procese verbale și cu însuși mărturisirea lui N. Sandu, că pe lângă lemnele tăiate reclamate de d-sa, erau alte mult mai numeroase care nu'i aparțineau.

«Curtea însă pretinde că noi n'am fi făcut această probă și înlătură ast-fel actele prezentate de noi, fără să motiveze pentru ce ele nu constituiau o probă».

Având în vedere decisiunea supusă recursului prin care Curtea de apel din Iași, s. I, respinge contestațiunea făcută de societatea creditului funciar român din București, în contra procesului verbal din 23 August 1900, dresat de portărelul tribunalului Bacău, prin care s'a predat în posesiunea lui Nicolae Sandu, intimat în recurs, un număr de arbori tăiați de pe moșia Doftana, ipotecată numitei societăți, arbori ce i se recunoscuse prin decisiunea aceleiași Curți cu No. 10/900, rămasă definitivă, că i se cuvin ; că societatea de credit funciar 'și întemeia contestația la acel act de executare pe motivul—între altele—că dispozitivul decisiunii, cu No. 10/900 nu este în destul de lămurit, de oare-ce n'arată câtimea arborilor tăiați și nu specifică cari sunt acei arbori ;

Considerând că instanța de fond interpretându-și dispozitivul primei sale decisiuni, cu No. 10/900, constată, prin decisiunea supusă azi recursului, că executarea făcută de agentul de urmărire e conformă cu acel dispozitiv, ast-fel că numai are nevoie de a fi lămurit ; că prin urmare, executarea fiind bine făcută motivul contestațiunii era neîntemeiat, și cu drept cuvânt a fost respins de Curte, fără a comite verî-un esces de putere.

Asupra motivului II :

«Violare și greșită interpretare a art. 58 și 59 din legea creditului funciar, relative la punerea în posesiune a societății asupra imobilului ipotecat ei.

«In adevăr, Curtea susține prin considerentele sale că societatea ar fi fost în drept să se opună la executarea decisiunii sale asupra lemnelor tăiate care n'au fost în litigiu și care nu aparțineau lui Sandu, numai atunci când ar fi putut proba ca prin luarea în posesiune a moșiei a dobândit drepturi reale asupra acelor lemne tăiate aparținând altor persoane de cât lui Sandu, că numai ast-fel ar fi stabilit că are un interes lesat.

«Ei bine, știut este că după dispozițiunile art. 58 și 59 din legea creditului funciar, rezultă până la evidență că societatea pusă în posesiune, are dreptul în virtutea art. 58 să ia tot ce se află pe imobilul ipotecat,

și prin urmare ale ei erau toate lemnele tăiate după pădurea Doftana, care nu erau ale lui Sandu ci ale altor persoane cari n'au ridicat nici o pretențiune în această privință.

Considerând că prin executarea decisiunii cu No. 10/900, Curtea constată că s'a predat lui N. Sandu arborii tăiați și transformați în butuci, asupra cărora era recunoscut proprietar;

Că pentru acești arbori, proprietatea numitului, creditul nu poate pretinde a fi pus în posesiune în baza art. 58 și 59 din legea creditului, întru cât erau declarați anterior punerii în posesie, ca proprietatea altuia, astfel că nu mai făceau parte din fond și prin urmare nu poate fi vorba de violarea acestor texte de lege.

Asupra motivului III:

«Esces de putere prin denaturarea titlului nostru de creanță și violarea art. 1173 și 1174 C. civ.

«Dinaintea Curței de apel pentru a dovedi că avem dreptul de retențiune asupra arborilor tăiați de N. Sandu, până la plata de către d-sa în casa societății a prețului, am prezentat decisiunea Inaltei Curți de casație în care stă consemnată obligațiunea luată de Sandu dinaintea Inaltei Curți de a plăti societății prețul lemnelor tăiate și care lemne nu puteau fi altele decât acelea care au fost în discuțiune atât înaintea trib. cât și înaintea Curței de apel și a Inaltei Curți de casație. Cu toate acestea Curtea de apel pentru a nu ne recunoaște dreptul de retențiune schimbă și denaturează obligațiunile formale luate de Sandu, și consemnate într'un act autentic prin decisiunea Inaltei Curți și care trebuie să facă deplină credință despre conținutul ei. Numai după simpla afirmare a d-lui Sandu, care nu avea drept să adauge nimic peste cele conținute în obligațiunea consemnată în decisiunea Inaltei Curți, găsește că acea declarație s'ar putea raporta la lemnele aflate încă în picioare, de și nici un moment, nici înaintea tribunalului, nici înaintea Curței de apel, nici înaintea Curței de casație n'a fost în discuție acest contract pentru lemnele netăiate. Cu modul acesta Curtea nu numai că a comis exces de putere, dar a violat și dispozițiunile art. 1173 și 1174 C. civ., nesocotind dispozițiunile dintr'un act autentic».

Considerând că Curtea stabilind în fapt că butucii asupra cărora N. Sandu a fost pus în posesiune proveneauă din tăierea a 7000 arbori ce se recunoscuse prin decisiunea ce se execută ca fiind proprietate a sa; că prețul acestor 7000 arbori N. Sandu pretindea că a fost plătit și că n'a înțeles a declara să plătească de cât restul ce ar mai fi dator ca precii a 20000 arbori cumpărați de dânsul; că dar Curtea constatând că asupra prețului ce s'ar datora există litigiū, n'a făcut de cât să se conforme legii când n'a admis un drept de retențiune întemeiat pe o creanță ce era în litigiū.

Asupra motivului IV:

«Denaturare de fapte constatate într'un act public.

«Curtea de apel prin decisiunea sus citată afirmă că un inginer al societății a fost față la executare și n'a făcut nici o obiecțiune în privința identității arborilor ce se urmăreau.

«Acest fapt este inexact după cum o probează însuși procesul verbal de executare al portărelului, care de-

clară că din partea reprezentantului creditului funciar i s'a prezentat o contestație a d-lui sub director Dum. Protopopescu contra executării.

«Curtea dar a denaturat faptele constatate într'un act public pentru a ajunge la respingerea contestației societății».

Considerând că și acest motiv e nefondat, de oare-ce contestația prezentată portărelului, cu ocazia executării și făcută de sub-directorul societății creditului, nu era relativă la identitatea arborilor; că această identitate Curtea constată că nu s'a contestat de către inginerul reprezentant al societății;

Că prin urmare contestația sub-directorului fiind întemeiată pe alte motive, Curtea nu denaturează faptele constatate prin procesul verbal al portărelului când constată că inginerul societății n'a făcut nici o obiecțiune în privința identității arborilor;

Că prin urmare, motivele de casare invocate nefiind fondate, recursul are a fi respins;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 2 Maii 1901

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Preotul Nicolae Sachelarie Marinescu cu Creditul Funciar Urban și Adolf Bercovici

Urmărire imobiliară. — Urmărire făcută de Creditul Funciar.—Somație.—Plata ratelor pentru care s'a făcut somația. — Vînzarea imobilului pentru rate devenite exigibile în cursul urmăririi. — Lipsa somației.— Vînzare nulă.— Motiv de ordine publică. — (Art. 61 legea Creditului Funciar; art. 496 Pr. civilă).

Creditul Funciar nu poate săvîrși o urmărire silită pentru imobilele ce sînt ipotecate de cât în urma unei somații.

Ast-fel dacă se constată că un imobil s'a pus în urmărire în urma unei somații făcute pentru neplata unor rate exigibile, și în cursul urmăririi debitorul a plătit acele rate, și totuși imobilul s'a vîndut pentru alte rate devenite exigibile în cursul urmăririi dar pentru cari nu s'a făcut nici o somație, această vînzare este nulă, și facerea somației fiind o formalitate esențială, de ordine publică, motivul întemeiat pe nefacerea ei se poate invoca d'a dreptul în casație.

Decisiunea 113/901.—Casată ordonanța de adjudecare a tribunalului Ilfov, secția de Notariat cu No. 2111/900 în urma recursului făcut de Preotul Nicolae Sachelarie Marinescu în proces cu Creditul Funciar Urban și Adolf Bercovici.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier D. Cuculi;

Pe d-l avocat C. Disescu în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-nii avocați Porumbaru și Cernea în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului I de casare:

«Violarea art. 61 din legea Creditului, combinat cu art. 496 Pr. civ. și exces de putere. Tribunalul face un exces de putere, și violează sus citatele texte de lege,

când procede la vânzare fără ca să fi îndeplinit formele și condițiunile cerute de aceste articole. În adevăr, eu am fost somat de Credit să plătesc rata a doua pe anul 1895, în urma căreia somațiunii am fost pus în urmărire, orî eu plătisem până la facerea vânzării nu numai suma pentru care fusesem somat, dar încă și ratele posteroare, cum se constată din chiar adresele Creditului aflate la dosar. În aceste condițiuni, vânzarea nu se putea face mai din 'nainte nouei somațiunii care trebuia a mi se face, și cari țin loc comandamentului cerut de art. 496 Pr. civ. ».

Avînd în vedere că se constată că în 1895, Creditul Funciar Urban, a cerut vânzarea silită a imobilelor părintelui Marinescu în urma somației făcute pentru rate exigibile din 1895; că în urmă Creditul Funciar prin adresa din 1898 arată tribunalului că sumele datorite Creditului sunt rate din anul 1897 și '98, de care să se țină seamă la termenul vânzării silită din 19 Octombrie 1898 și ast-fel vânzarea silită s'a săvîrșit;

Considerînd că e constant că ratele exigibile neplătite pentru cari se făcuse somație au fost plătite de debitorul urmărit înaintea îndeplinirii vânzării silită, și că aceasta s'a săvîrșit pentru rate care asemenea erau exigibile, dar pentru care o somație nu urmase;

Considerînd că o urmărire silită pentru imobilele ipotecate Creditului Funciar, nu se poate săvîrși de cît în urma unei somații;

Că ast-fel vânzarea silită săvîrșită e nulă că somația făcută pentru plata ratelor neplătite nu poate ține locul, dacă acestea se vor fi plătite, ci numai a servi în cas când în urmă debitorul iarăși ar datori oare-care rate; căci în acest cas pentru ca urmărirea silită să poată fi săvîrșită, trebuie ca o nouă somație să se facă pentru ratele ce nu se vor fi plătite;

Considerînd că a săvîrși o vânzare silită cu toate că ratele pentru care se făcuse somația ar fi fost plătite, dar în urma altor rate devenite exigibile, nu se poate admite nici pe temeiul legii Creditului, nici în sine, căci somația se face pentru rate ce nu s'ar fi plătite și a lăsa urmărirea silită pentru rate neplătite pentru care o somație nu se făcuse, este a viola principiul necesității facerii unei somații ca deșteptare pentru debitor, în orî-ce cas dacă nu s'ar fi făcut somația pentru ratele devenite exigibile, ar fi a cauza o neliniște și o nesiguranță și pentru debitor când după plata ratelor pentru care fusese somat au trecut, și se întâmplă ca debitorul iarăși să nu poată plăti;

Considerînd că, de altmintrelea nu e greu pentru administrația Creditului a soma pe debitorii de îndată ce nu plătesc, fiind că facerea unei somații nu presupune mare osteneală, și dacă aceasta ar presupune o cheltueală, ea e minimă în orî-ce cas, pe care tot debitorii o acoperă prin plățile ce fac;

Considerînd că necesitatea facerii de somații se confirmă și prin al. 2 al art. 496 Pr. civ. care a consacrat o regulă stabilită mai înainte, iar desființarea acestor utile dispoziții, prin legea din Maiu 1900 nu poate privi speța, de oare-ce vânzarea silită a imobilului recurentului era și săvîrșită la punerea în aplicare a legii din Maiu 1900 relativ la art. 496 pr. civ.;

Considerînd că motivul pentru nefacerea somației

se poate formula pentru întâia oară dinaintea Curței de casație, de oare-ce debitorul neputînd face contestație la tribunal conform legii Creditului Funciar, e în drept a formula la Curtea de casație motivul care și alt-fel ar putea fi formulat pentru întâia oară la Curtea de casație, precum sunt motivele de ordine publică, precum și motivele cari sunt substanțiale pentru validitatea unei urmăririi, precum sunt formele absolut necesare pentru deșteptarea debitorului prin somație; că dacă după art. 61 al legii Creditului, debitorul nu poate face contestație, aceasta nu poate să însemneze că ar putea să se facă o vânzare silită violându-se dispozițiunile de ordine publică și cu neîndeplinirea formelor esențiale; că a admite aceasta ar fi absolut arbitrar căci direcția Creditului ar putea să nu îndeplinească ca și formele esențiale, și totuși debitorul urmărit să nu poată face nici o contestație și nici recurs d'adrechtul și să n'aibă puțință a se garanta contra unei vânzări silită lipsită de formele cerute;

Considerînd că dacă legea Creditului nu indică motivele pentru care se poate recurge rămîne în această privință a ne conduce după regulile dreptului comun, după care se poate recurge și la Curtea de casație d'adrechtul pentru motive de ordine publică, la cari trebuie să adăugăm și motivele relative la formele substanțiale pentru validitatea unei urmăririi, precum e somația;

Considerînd că admitînd în principiu dreptul de recurs contra vânzării silită săvîrșite după legea și cererea Creditului Funciar, nu se poate zice că Curtea de casație n'ar fi în drept a cerceta asemenea motive, când admiterea lor ar atârna de la cercetarea oare-căror fapte, întru cît numai instanța de fond ar putea constata acele fapte, fiind că aceasta ar însemna în multe cazuri negarea a însuși dreptului de casare, în cele mai multe motive, în cele mai multe cazuri ar fi iluzoriu dacă Curtea de casație n'ar putea verifica însăși faptele, că afară de aceasta cum s'ar putea cere asemenea lucru, când instanța de fond nu poate fi provocată a constata acele fapte care ar constitui nulitatea, dacă partea nu poate face contestație la tribunal; Că așa fiind e rațional a susține că dacă debitorul nu poate face contestație cel puțin poate recurge la casație pentru violarea dispozițiilor de ordine publică și pentru neîndeplinirea formelor esențiale;

Considerînd că ast-fel recurentul nefiind somat pentru ratele în vederea neplății cărora imobilul său a fost vîndut, motivul de casare are a fi admis.

Pentru aceste motive, Curtea, admitînd motivul I de casare, casează ordonanța, etc.

TRIBUNALUL COMERCIAL ILFOV

Audiența de la 29 Noembrie 1900

Președenția D-lui G. A. MAVRUS, Judecător

Ilie Bejiu, Ion Roman și Miron Ciuceanu cu Ion Țetzu

Societate comercială. — Obligațiune. — Condiție ca o terță persoană să facă sau să nu facă ceva. — Validitate. — (Art. 1005 Codul civil).

Societate în comandită simplă. — Clausă ca comandi-

tării să introducă posterior, la facerea contractului definitiv, modificări. — Validitate. — Act scris. — Dacă este cerut pentru validitate. — Lipsă de publicitate. — Dacă părțile se pot prevala de ea. — Dreptul asociaților. — Lipsa mențiunii de câte exemplare s'a făcut. — Efecte. — Esecutarea convențiunei. — Nevoința unui asociat de a conlucra la îndeplinirea formalităților pentru ca societatea să fie legal constituită și de a și îndeplini obligațiile sale. — Culpă. — Daune-interese. — (Art. 98, 88, 91, 92, 94 și 95 Cod comercial).

Cheltueli de judecată. — Nedepunerea listei și actelor probatorii. — Dreptul tribunalului de a fixa quantumul. — (Art. 147 Pr. civ.).

1. O societate, ca și o obligațiune, poate să fie valabil contractată sub condițiune că o terță persoană va face sau nu va face un lucru.

2. Un contract de societate în comandită simplă este valabil de și printr'o clausă din angajament comanditarii și rezervă dreptul ca la facerea contractului definitiv să adaoge ori-ce va crede de cuviință pentru asigurarea capitalului depus și aceste adăogiri să fie obligatorii pentru comanditați.

3. Un act scris nu este cerut la contractul de societate de cât ad probationem, iar măsurile de publicitate fiind cerute numai în profitul terțiilor, părțile nu se pot prevala de lipsa de publicitate. Ast-fel, lipsa actului scris și a măsurilor de publicitate, nu face ca contractul să nu fie valabil între asociați, însă dă dreptul fie-căruiua din ei să ceară de la justiție disolvarea ei.

4. Când un act constată o obligațiune sinalagmatică, trebuie să se arate într'insul că s'a făcut în atâtea exemplare câte părți sunt, sub pedeapsă pentru părți d'a nu fi considerat actul de cât ca un început de dovadă scrisă.

Părțile însă cari au început să esecutive contractul nu se mai pot prevala de această lipsă.

5. Asociatul care nu voește să procedeze împreună cu cei-alți asociați la îndeplinirea formalităților cerute de lege pentru ca societatea să fie legal constituită, și care nu voește să îndeplinească nici una din obligațiile luate prin contract, este în culpă față de cei-alți societari și deci are a fi obligat la daune-interese.

6. Lista amănunțită a cheltuelilor de judecată împreună cu actele probatorii, trebuie dată tribunalului îndată după judecarea pricinei, cu dreptul pentru partea protivnică de a le discuta.

La cas când nu se dă lista și actele probatorii tribunalul este în drept să hotărască quantumul acestor cheltueli.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Ilie Bejiu, Ion Roman și Miron Ciuceanu prin petiția registrată la No. 11683 din 10 Iulie 1899 contra lui Ion Țetzu, spre a fi obligat acesta ca, sau să execute contractul de societate intervenit între dânsii, sau să fie obligat a le plăti cu titlu de daune-interese suma de 180000 lei ca reprezentând pagubile cășunate, cât și beneficiile de cari au fost privați în tot timpul cât trebuia să dureze societatea ;

Având în vedere desbaterile orale urmate în cauză, conclusiunile scrise precum și actele atașate la dosarul cauzei, din care rezultă că la 6 Iunie 1899, Ilie Bejiu, I. Roman, Miron Ciuceanu și Ion Țetzu, alcătuiesc un act pe care-l întitulează angajament (actul I) și pe care 'l semnează cu toții ; că din acest act se vede că părțile au voit să facă o societate în comandită simplă, pentru exploatarea mai departe a drogueriei pe care

până atunci o avea Ion Țetzu, în str. Academiei No. 4 ; că în act se arată firma comercială a societății « Ion Roman și C-nie », se spune cine vor fi comanditari, Ilie Bejiu cu un aport de 25000 și Ion Țetzu care să dea mărfuri de drogerie în valoare de 25000 lei ; comandați erau : Ion Roman, Miron Ciuceanu și Dionisie Țetzu ; că quota-parte a fie-cărui este fixată prin angajament ; că prin același act părțile se înțeleg să cumpere drogueria pe care o avea Țetzu în strada Academiei No. 4, și unde trebuia ca societatea să înceapă operațiunile sale comerciale ; că în acelaș act Țetzu dă chitanță de primirea unor sume de bani, atât de la Bejiu, cât și de la Ciuceanu, care dedeau ast-fel o parte din sumele la cari erau obligați ; că în fine se admite ca cauză de resiliere faptul că proprietarul casei unde era instalată drogueria lui Ion Țetzu nu ar consimți să se facă această subînchiriere societății « Roman & C-ie » ; că Ion Țetzu nu a mai voit să dea curs acestui angajament, și la ratificarea făcută de Bejiu, Ciuceanu și Roman la 8 Iulie 1899 (actul XV) pentru a-l pune în întârziere să îndeplinească obligațiunile luate prin angajament, acesta răspunde că nu a fost de cât un simplu proiect, căruia nu mai voește a-i da curs ;

Având în vedere că pârâțul susține că prin angajamentul sus pomenit, părțile nu au înțeles să stabilească între dânsese un contract de asociațiune, ci au făcut un simplu proiect, că aceasta ar rezulta din faptul că părțile și rezervă dreptul, că atunci când se va da redacțiunea definitivă contractului, să se poată adăoga ori-ce clause se va găsi de cuviință pentru conservarea capitalului atât de I. Bejiu, cât și de Țetzu sau de consilierii lor, și că în al doilea rând prefacerea contractului depinde de faptul că proprietarul casei unde se află instalată drogueria Ion Țetzu să încuviințeze sub închirierea firmei sociale « Roman & C-ie » ;

Considerând că în art. 88 Cod com. se arată ceea ce trebuie să se coprinză în actul constitutiv al unei societăți comerciale în comandită simplă ; că în angajamentul încheiat de părți, toate cerințele acestui articol sunt îndeplinite ;

Considerând că clausa din angajament prin care comanditarii și rezervă dreptul ca la facerea contractului să adaoge ori-ce va crede de cuviință, pentru asigurarea capitalului, și că aceasta să fie obligatorie pentru comandați, are înțelesul că comanditarii cari depuneau capitalul, și aveau prin urmare acelaș interes, să poată lua mai târziu, când se va da redacțiune definitivă contractului, măsurile ce ar crede de cuviință pentru a fi asigurați, că capitalul ce dânsii depun, nu va fi risipit de comandați, de aceia aceștia din urmă declară că vor primi dinainte toate aceste dispozițiuni ;

Considerând că o obligațiune poate să fie valabil contractată, sub condițiune că o terță persoană va face sau nu va face un lucru (art. 1005 C. civ.) ;

Că în speță părțile zicând că angajamentul se va anula în cazul când proprietarul caselor unde se află drogueria Ion Țetzu nu ar admite sub închirierea firmei « Roman & C-ie », au făcut un contract valabil ;

În ce privește alegațiunea lui Țetzu că nu a dat ur-

mare proiectului de societate, din cauză că ar fi avut indicii grave asupra lipsei de scrupule a viitorilor săi asociați, precum și că unul dintr'înșii era minor, ea nu mai poate fi discutată de tribunal, din momentul ce se constată că între părți au fost mai mult de cât un simplu proiect, că a fost un contract;

În ce privește obiecțiunea pârâtului că o societate în comandită simplă, nu poate fi considerată ca existentă, dacă întemeierea sa nu a fost constatată printr'un act scris, și dacă nu s'a îndeplinit formalitățile de publicațiune indicate la art. 88, 91 și 94 Cod com.;

Având în vedere că din întreaga economie a legiuirii noastre, rezultă că scrisul nu este cerut la contractul de societate de cât *ad probationem*, iar că măsurile de publicațiune fiind cerute numai în profitul terților, părțile nu se pot prevala de lipsa de publicațiune;

Considerând că din textul art. 99 al. I Cod com. rezultă în mod evident ideia legiuitorului, că adică atunci când de și nu s'a făcut acest scris, nici nu s'au îndeplinit formalitățile necesare pentru existența unei societăți comerciale (art. 98 al. I Cod com.) totuși în raporturile dintre asociați există o legătură juridică, un contract valabil; că acest contract este valabil cât timp toți soții sunt de acord pentru a-l respecta; legea însă dă drept fie-cărui asociat de a cere de la justiție dizolvarea societății;

Având în vedere că art. 1179 Cod civil prevede că atunci când un act constată o obligațiune sinalagmatică, trebuie să se arate în act că s'a făcut în dublu exemplar, sub pedeapsă pentru părți de a nu fi considerat actul de cât ca un început de dovadă scrisă;

Considerând că în speță, de și era vorba de un contract sinalagmatic, totuși nu se face mențiune că a fost făcut în atâtea exemplare câte părți sunt, se constată însă din act că s'a început executarea contractului din unele din părți, între alții, de I. Țetzu, prin faptul că a primit aportul social, sau părțile din acest aport depuse de două din coasociați în mâinile sale, și care trebuia să servească ca preț pentru marfa de droguerie ce voia să o vândă societății, și ca atare el nu se mai poate prevala de această lipsă;

Având în vedere că din dosar rezultă că Ion Țetzu, pentru diferite motive, de și era obligat la aceasta, nu a voit să procedeze împreună cu cei-l'alți asociați la îndeplinirea formalităților cerute de art. 88, 91, 92, 94 și 95, pentru ca ast-fel societatea să fie legal constituită (art. 98 alin. I Cod com.), și nu a mai voit să îndeplinească nici una din obligațiunile luate prin contract; că, în acest punct de vedere, el este în culpă față de cei-l'alți societari, și cată a fi obligat la daune-interese;

In ce privește quantumul daunelor:

Având în vedere cererea reclamanților, care fixează suma de 180000 lei, ca reprezentând daunele suferite și beneficiul de care au fost lipsiți de asociații prin culpa lui Ion Țetzu calculându-se pentru societate un beneficiu anual de 30000 lei în timp de 8 ani, cât ar fi trebuit să dureze societatea, și din cari reclamanții aveau dreptul la 65%;

Considerând însă că, din actul intervenit între părți, durata societății era numai de trei ani și jumătate, cu dreptul pentru asociați a o prelungi încă pe 5 ani,

ceea ce nu însemnează că părțile erau legate pentru opt ani, de oare-ce fie-care din ele avea posibilitatea de a nu consimți la continuarea contractului;

Considerând, pe de altă parte, că în cazul de față dispozițiunile Codului de comerț, în ce privește măsurile de publicațiune, nefiind îndeplinite, societatea nu era legal constituită, și fie-care asociat avea dreptul de a cere dizolvarea societății; că, așa fiind, drepturile celor-l'alți asociați nu erau bine stabilite, supuse fiind la bunul plac al lui Ion Țetzu;

Considerând că dacă reclamanții afirmă, ceea-ce de alt-fel nu dovedesc cu nimic, că drogueria ar fi produs anual, sub direcțiunea lui Ion Țetzu, un venit neto de 30000 lei, nu rezultă de aci că aceiași sumă ar fi putut eși dacă drogueria ar fi fost exploatată de societatea «Roman & C-ie», căci în comerț joacă un rol foarte important direcțiunea ce se știe să se dea unei afaceri;

Că, pentru toate aceste considerațiuni, reese ca dovedit pentru tribunal, că prejudiciul suferit de reclamanți nu a putut să atingă câtuși de puțin țifra indicată în petițiunea introductivă de instanță;

Că tribunalul, apreciind, socotește că acest prejudiciu nu a putut fi mai mare de cât 1600 lei, și prin urmare găsește că pârâtul trebuie să plătească reclamanților această sumă, sub titlu de daune-interese;

In ce privește cererea de cheltueli de judecată:

Având în vedere că reclamanții cer, sub acest titlu, suma de lei 2185 bani 05;

Considerând însă că, după art. 147 Cod pr. civ., lista amănunțită a cheltuelilor de judecată, împreună cu actele probatorii, trebuie dată tribunalului îndată după judecarea pricinii, cu dreptul pentru partea protivnică de a le discuta;

Că, neconformându-se dispozițiunilor citatului articol rămâne ca tribunalul să hotărască quantumul acestor cheltueli;

Că tribunalul apreciind, găsește că suma de 300 lei trebuie să fie atribuită reclamanților, cu titlu de cheltueli de judecată;

Pentru aceste motive, redactate de d-l supleant P. Negulescu, tribunalul, admite, în parte acțiunea, etc.

(ss) G. A. Mavrus, P. Negulescu.

grefier, (s) C. Ștefănescu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut în Editura Ziarului «Curierul Judiciar»:

Convențiunile de extradare ale României

Precedate de un studiu asupra doctrinei extradării și urmată de formulare necesare, cum și de legea expulzării, de formulare relative la aceasta, cum și de regulamentul străinilor etc., etc.

Lucrarea e datorită d-lui ȘTEFAN R. SCRIBAN, membru de ședință la tribunalul Neamțu cunoscut deja lumii juridice prin succesul obținut cu Codul civil Popular, cum și din articolele publicate în ziarul *Curierul Judiciar*.

PREȚUL LEI 2.50

Această lucrare este cercetată și aprobată de Ministerul de Justiție cu ordinul No. 2007/901.

DE VÂNZARE la librăriele: Sococ & Co, Leon Alcalay și L'Indépendance Roumaine din București, precum și la redacțiunea acestui ziar.